

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

12 Μαρτίου 2019

Εξωτερικό εμπόριο έτους 2018 και έκθεση εμπορικής πολιτικής 2019 ΗΠΑ.

Ανακοινώθηκαν, 6.3.2019, από το Γραφείο Οικονομικής Ανάλυσης (BEA / Bureau of Economic Analysis) του Υπουργείου Εμπορίου προκαταρκτικά συνολικά στοιχεία εμπορικών συναλλαγών έτους 2018, σύμφωνα με οποία οι ΗΠΑ είχαν κατά το προηγούμενο έτος έλλειμμα προϊόντων και υπηρεσιών ύψους \$ 621,0 δισ., από \$ 552,3 δισ. το 2017 (αύξηση κατά \$ 68,8 δισ., ή 12,4%).

Ειδικότερα, οι εισαγωγές αυξήθηκαν ταχύτερα από τις εξαγωγές. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές ανήλθαν σε \$ 2,5 τρισ. (αύξηση κατά \$ 148,9 δισ., ή 6,3% ετησίως, με αύξηση εξαγωγών προϊόντων κατά \$ 118,5 δισ. και εξαγωγών υπηρεσιών κατά \$ 30,4 δισ.) ενώ οι εισαγωγές ανήλθαν σε \$ 3,1 τρισ. (αύξηση κατά \$ 217,7 δισ., ή 7,5% ετησίως, με αύξηση εισαγωγών προϊόντων κατά \$ 202,2 δισ. και εισαγωγών υπηρεσιών κατά \$ 15,4 δισ.).

Οι σημαντικότερες αυξήσεις εξαγωγών προϊόντων κατεγράφησαν στις κατηγορίες βιομηχανικών προμηθειών και υλικών (\$ 74,2 δισ.) και κεφαλαιουχικών προϊόντων (\$ 28,7 δισ.). Οι σημαντικότερες αυξήσεις εξαγωγών υπηρεσιών κατεγράφησαν στις επιχειρηματικές υπηρεσίες (\$ 8,5 δισ., περιλαμβανομένων των υπηρεσιών για έρευνα / ανάπτυξη), επαγγελματικών και διαχειριστικών υπηρεσιών (\$ 4,6 δισ.) και τουρισμού (\$ 4,3 δισ., κάθε σκοπού, συμπεριλαμβανομένου του εκπαιδευτικού).

Οι σημαντικότερες αυξήσεις εισαγωγών προϊόντων κατεγράφησαν στις κατηγορίες βιομηχανικών προμηθειών και υλικών (\$ 68,4 δισ.), κεφαλαιουχικών (\$ 52,7 δισ.) και καταναλωτικών προϊόντων (\$ 46,1 δισ.). Οι σημαντικότερες αυξήσεις εισαγωγών υπηρεσιών κατεγράφησαν στον τουρισμό (\$ 10,1 δισ., κάθε σκοπού, συμπεριλαμβανομένου του εκπαιδευτικού), στις επιχειρηματικές υπηρεσίες (\$ 7,0 δισ.) και στις μεταφορικές (\$ 6,5 δισ.), ενώ οι εν λόγω αυξήσεις αντισταθμίστηκαν μερικώς από μείωση στις ασφαλιστικές υπηρεσίες (\$ 13,0 δισ.).

Ως προς το εμπορικό ισοζύγιο προϊόντων, το έλλειμμα ΗΠΑ αυξήθηκε, για τρίτη συνεχή χρονιά, κατά \$ 83,8 δισ. ή 10,4%, από \$ 807,5 δισ. το 2017 σε \$ 891,3 δισ. το 2018. Ως προς το εμπορικό ισοζύγιο υπηρεσιών, το πλεόνασμα ΗΠΑ αυξήθηκε, κατά \$ 15,0 δισ. ή 5,9%, από \$ 255,2 δισ. το 2017 σε \$ 270,2 δισ. το 2018 (βλ.¹).

¹ Οι ΗΠΑ διατηρούν συνήθως σημαντικό πλεόνασμα ισοζυγίου υπηρεσιών, στο οποίο περιλαμβάνονται οι δαπάνες ξένων τουριστών και φοιτητών καθώς και χρηματοπιστωτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών, αντισταθμίζοντας εν μέρει το γενικότερο έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο αγαθών (προϊόντων / υπηρεσιών).

Ως προς το εμπορικό ισοζύγιο προϊόντων έναντι χωρών / περιοχών, σύμφωνα με τα ανακοινωθέντα στοιχεία έτους 2018, οι ΗΠΑ πραγματοποίησαν πολύ περισσότερες αγορές ξένων προϊόντων σε σχέση με τις αντίστοιχες πωλήσεις σε Ευρώπη, Ασία, Βόρεια Αμερική και Αφρική. Ειδικότερα, κατεγράφησαν για τις ΗΠΑ πλεονάσματα με τη Νότια και Κεντρική Αμερική (\$ 41,5 δισ.), το Χονγκ Κονγκ (\$ 31,1 δισ.), την Ολλανδία (\$ 24,8 δισ.), την Αυστραλία (\$ 15,2 δισ.) και το Βέλγιο (\$ 14,2 δισ.). Αντίθετα, ελλείμματα αναφέρονται έναντι της Κίνας (\$ 419,2 δισ.), της Ευρωπαϊκής Ένωσης (\$ 169,3 δισ.), του Μεξικού (\$ 81,5 δισ.), της Γερμανίας (\$ 68,3 δισ.), της Ιαπωνίας (\$ 67,6 δισ.), της Ιρλανδίας (\$ 46,8 δισ.), της Ιταλίας (\$ 31,6 δισ.), της Μαλαισίας (\$ 26,5 δισ.), της Ινδίας (\$ 21,3 δισ.), των χωρών ΟΡΕC (\$ 21,2 δισ.), του Καναδά (\$ 19,8 δισ.), της Ταϊλάνδης (\$ 19,3 δισ.), της Ελβετίας (\$ 18,9 δισ.), της Νότιας Κορέας (\$ 17,9 δισ.), της Γαλλίας (\$ 16,2 δισ.), της Ταϊβάν (\$ 15,5 δισ.), της Ρωσίας (\$ 14,1 δισ.), της Ινδονησίας (\$ 12,6 δισ.) και της Σαουδικής Αραβίας (\$ 10,5 δισ.).

Ειδικότερα αναφέρεται ότι το εμπορικό έλλειμμα έναντι της Κίνας αυξήθηκε το 2018 κατά \$ 43,6 δισ. και ανήλθε σε υψηλότερο μέχρι στιγμής επίπεδο συνόλου ελλείμματος \$ 419 δισ., καταδεικνύοντας τη σημαντικότητα των εν εξελίξει αμερικανικών προσπαθειών για σύναψη συμφωνίας με την Κίνα (βλ. παρακάτω). Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές ΗΠΑ στην Κίνα μειώθηκαν κατά \$ 9,6 δισ., σε σύνολο \$ 120,3 δισ. το 2018, ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά \$ 34,0 δισ., σε σύνολο \$ 539,5 δισ.

Ως προς την Ευρωπαϊκή Ένωση αναφέρεται ότι το εμπορικό έλλειμμα ΗΠΑ αυξήθηκε το 2018 κατά \$ 17,9 δισ., σε σύνολο έτους \$ 169,3 δισ. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές ΗΠΑ αυξήθηκαν κατά \$ 35,4 δισ., σε σύνολο έτους \$ 318,6 δισ., ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν, αναλογικά περισσότερο, κατά \$ 53,3 δισ., σε σύνολο έτους 2018 \$ 487,9 δισ.

Σημειώνεται, τέλος, ότι κατά το 2018 το έλλειμμα αγαθών (προϊόντων / υπηρεσιών) ΗΠΑ ανήλθε, ως ποσοστό του ΑΕΠ, σε 3,0%, από 2,8% το 2017.

Επισημαίνεται ότι το τελευταίο έλλειμμα ισοζυγίου προϊόντων ΗΠΑ (\$ 891,3 δισ.), οποίο αυξήθηκε και κατά το 2018 παρά την παρέλευση διετίας πολιτικών America First της Κυβέρνησης Trump, είναι το μέχρι στιγμής υψηλότερο στην 243χρονη ιστορία του έθνους, από προηγούμενο υψηλότερο \$ 838,3 δισ. του 2006. Άλλως, η επιδείνωση αυτού του ελλείμματος από την προηγούμενη Κυβέρνηση Obama υπερβαίνει τα \$ 100 δισ.

Θεωρείται από καιρού προφανές ότι ο Πρόεδρος Trump αποτυγχάνει να μειώσει το εν λόγω έλλειμμα, το οποίο ο ίδιος χαρακτηρίζει "μη βιώσιμο" και ως αντιπροσωπευτικό τεράστιας μεταφοράς πλούτου από Αμερικανούς σε αλλοδαπούς. Και παρά το ότι κατά το 2018 επεβλήθη σειρά δασμών σε εισαγωγές διαφόρων ειδών, όπως ηλιακών συλλεκτών, πλυντηρίων, χάλυβα / αλουμινίου και άλλων ειδών από την Κίνα (βλ.²), οι

² Ο Πρόεδρος Trump έχει χρησιμοποιήσει το μέτρο επιβολής δασμών πιο επιθετικά από οποιονδήποτε άλλον Αμερικανό Πρόεδρο, από τη δεκαετία του 1930, ενώ έχει χαρακτηρίσει τους δασμούς ως "το μεγαλύτερο διαπραγματευτικό εργαλείο στην ιστορία της χώρας",

εισαγωγές παρέμειναν υψηλότερες των εξαγωγών. Επ' αυτού του ζητήματος δε, της επιβολής δασμών στις εισαγωγές, υπογραμμίζεται ότι, εξάλλου, υπήρξε καθ' όλη τη διάρκεια του 2018 σειρά εγχώριων οικονομικών ερευνών, αναλύσεων και εκθέσεων, οι οποίες αποκαλύπτουν ότι οι δασμοί επιδεινώνουν το, κατά τα λοιπά θετικό, κλίμα στην οικονομία των ΗΠΑ προκαλώντας αναταραχή, παράπλευρες απώλειες και αβεβαιότητα (βλ.³). Όπως ειδικότερα τονίζεται από διάφορες πηγές, το εμπορικό έλλειμμα ΗΠΑ διογκώνεται εξαιτίας ευρύτερων οικονομικών δυνάμεων και συσχετισμών, συμπεριλαμβανομένου ενός χρόνιου ελλείμματος εθνικής αποταμίευσης που επιδεινώθηκε από τις φορολογικές περικοπές, κατά το 2018, του εταιρικού και ατομικού φόρου εισοδήματος (ύψους \$ 1,5 τρισ.), καθόσον η αύξηση των διαθέσιμων εισοδημάτων καταναλωτών και επιχειρήσεων οδήγησε σε αύξηση αγορών εισαγόμενων προϊόντων.

Παράλληλα το, θεωρούμενο από μερίδα αναλυτών, υπερτιμημένο δολάριο επιβάρυνε τις εξαγωγές. Σημειώνεται, εν προκειμένω, ότι και μερίδα υποστηρικτών του Προέδρου Trump θεωρούν συνιστάται ανάληψη άλλων μέτρων, αντί της μονοδιάστατης προσήλωσης στην επιβολή δασμών, προς αντιμετώπιση των πιέσεων οι οποίες τροφοδοτούν το εμπορικό έλλειμμα, συμπεριλαμβανομένου του ισχυρού δολαρίου. Σύμφωνα με στοιχεία της Ομοσπονδιακής Τράπεζας ΗΠΑ (Federal Reserve), η αξία του δολαρίου εκτιμάται ήδη 19% υψηλότερη του τελευταίου 10ετούς μέσου όρου του έναντι των νομισμάτων των μεγαλύτερων εμπορικών εταίρων των ΗΠΑ.

Ως προς την Κίνα, περαιτέρω, ως γνωστόν διανύονται κρίσιμες οι τελευταίες εβδομάδες σαρωτικών εμπορικών διαπραγματεύσεων με τις ΗΠΑ, προς σχετική διευκόλυνση των οποίων, εξάλλου, δεν επεβλήθησαν τελικώς νέοι δασμοί σε κινεζικά προϊόντα την 1/3, όπως αναμενόταν σύμφωνα με προηγούμενες εξαγγελίες (αύξηση δασμών σε εισαγωγές αξίας \$ 200 δισ. από 10% σε 25%). Καθώς οι δύο πλευρές αναφέρουν τελευταίως “πρόοδο” και διεργασίες σε “τελευταία στάδια” διαπραγματεύσεων, με πιθανή πλέον νέα συνάντηση Προέδρων Trump και Χι περί τα τέλη Μαρτίου στη Florida, πηγές α/Κυβέρνησης αναφέρουν πιθανή σύναψη συμφωνίας (με οποία θα ρυθμισθούν θέματα δασμολογικών επιβαρύνσεων κάθε πλευράς, διαρθρωτικών αλλαγών στο κρατικό κινεζικό οικονομικό μοντέλο, κινεζικών παραβάσεων δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και εξαναγκασμού μεταφοράς αμερικανικής τεχνολογίας) έως τέλη τρέχοντος μηνός (αναφέρεται 75% πιθανότητα επίσημης ανακοίνωσης συμφωνίας στη Florida) ή, αργότερο, εντός Απριλίου. Λαμβανομένων υπόψη των αναφορών περί (προφορικής) δέσμευσης κ/Κυβέρνησης για αγορά αμερικανικών προϊόντων αξίας \$ 1,2 τρισ. εντός επόμενης εξαετίας, οι περισσότεροι αναλυτές θεωρούν ωστόσο ότι οι εν λόγω αυξημένες κινεζικές αγορές πιθανότατα απλώς θα αναδρομολογήσουν μέρος των αμερικανικών εξαγωγών, από άλλους ξένους αγοραστές, μειώνοντας μεν το εμπορικό έλλειμμα με την Κίνα αλλά όχι

θεωρώντας τους δασμούς αιτία ώθησης εμπορικών εταίρων, όπως η Κίνα, σε διαπραγματεύσεις.

³ Παρά τις συνεχείς δηλώσεις του Προέδρου Trump περί επιπλέον δασμολογικών προσόδων για τις ΗΠΑ, σειρά νέων μελετών (Πανεπιστήμιο Columbia, Πανεπιστήμιο Καλιφόρνια, Πανεπιστήμιο Yale) καταδεικνύουν σημαντικό κόστος έναντι του αναμενόμενου οφέλους (πρωτίστως, της δημιουργίας εκτιμώμενων 35.000 νέων θέσεων εργασίας στον κατασκευαστικό τομέα), όπως, κυρίως, ανάληψη του τελικού κόστους δασμών από τους εγχώριους καταναλωτές και αγοραστές εισαγωγών, ακύρωση σημαντικών επενδύσεων σε παραγωγή εξωτερικού για μετατόπιση, εμπορικών συναλλαγών αξίας \$ 165 δισ. ετησίως, σε ασφαλέστερους προορισμούς κ.ά.

το συνολικό έλλειμμα στο παγκόσμιο εμπορικό ισοζύγιο ΗΠΑ (συναφώς, αναφέρεται, μείωση του εμπορικού ελλείμματος ΗΠΑ θα ήταν δυνατή μόνο σε οικονομική συγκυρία ύφεσης, όπως το 2009 όταν, εν μέσω της μεγάλης ύφεσης, το εμπορικό έλλειμμα ΗΠΑ υποχώρησε 40%).

Πέραν της Κίνας, αν και εντός του 2018 οι ΗΠΑ διαπραγματεύθηκαν επιτυχώς νέες συμφωνίες με τη Νότια Κορέα (Revised, προηγούμενης από 2012, KORUS / Korea – US Trade Agreement στις 9/2018) και τους Βορειο-Αμερικανούς γείτονες Καναδά και Μεξικό (USMCA / USA-Mexico-Canada Trade Agreement, από 11/2018) χρονικά δεν είναι ακόμα δυνατό εξαχθούν συμπεράσματα για τα αποτελέσματα των συμφωνιών αυτών επί του εμπορικού ελλείμματος ΗΠΑ (οι αλλαγές αμερικανικών δασμών βάσει της συμφωνίας με τη Ν. Κορέα ισχύουν μόλις από 1.1.2019, ενώ ο Πρόεδρος Trump δεν έχει ακόμα υποβάλλει τη Συμφωνία USMCA στο Κογκρέσο, προς έγκριση, κατόπιν ψηφοφορίας εντός προθεσμίας 90 ημερών).

Παρεμφερώς, επισημαίνεται ότι ανακοινώθηκε, 1.3.2019, μέσω του Εμπορικού Αντιπροσώπου / USTR, η νέα έκθεση εμπορικής στρατηγικής του Προέδρου Trump για τις ΗΠΑ με τίτλο “2019 Trade Policy Agenda”, βλ. [https://ustr.gov/sites/default/files/2019 Trade Policy Agenda and 2018 Annual Report.pdf](https://ustr.gov/sites/default/files/2019%20Trade%20Policy%20Agenda%20and%202018%20Annual%20Report.pdf), με κυριότερα σημεία:

- Η Κυβέρνηση Trump κληρονόμησε σημαντικά στρεβλωμένο σύστημα παγκόσμιου εμπορίου, συμπεριλαμβανομένων προβλημάτων των υφιστάμενων εμπορικών συμφωνιών των ΗΠΑ (ολοκληρωθείσες έναντι 20 χωρών) και των θεσμών διευκόλυνσης/επιτήρησης του διεθνούς εμπορίου (βλ. ΠΟΕ).
- Σε εν λόγω σύστημα, ορισμένες χώρες εφαρμόζουν αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, στρέβλωσης των όρων των διεθνών συναλλαγών, ενθαρρύνοντας τη μεταφορά επενδύσεων σε περιοχές με σημαντικά υποδεέστερες προδιαγραφές παραγωγής.
- Τα υφιστάμενα ελαττώματα έβλαψαν τις επιχειρήσεις και τους εργαζόμενους στις ΗΠΑ, προκαλώντας ανησυχία για τα οφέλη της παγκοσμιοποίησης, ενώ ειδικά ο τομέας μεταποίησης ΗΠΑ υπέστη τεράστιες απώλειες θέσεων εργασίας, με παράλληλη μείωση μισθών.
- Η Κυβέρνηση Trump προσπάθησε, ενεργά, εντός της πρώτης διετίας διακυβέρνησής της, να βελτιώσει τη γενική αυτή αρνητική κατάσταση, λαμβάνοντας άμεσα και αποφασιστικά μέτρα εφαρμογής νέας εμπορικής πολιτικής (σε οποίο πλαίσιο εντάσσονται εκφάνσεις γενικού προστατευτισμού ΗΠΑ μέσω επιβολής μέτρων εγχώριας εμπορικής νομοθεσίας, όπως δασμών, γενικών ή/και αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικών, ή όπως τακτικότερης αναθεώρησης των όρων χορήγησης προτιμησιακών εμπορικών καθεστώτων, συμπεριλαμβανομένου του Γενικού Συστήματος Προτιμήσεων / GSP ΗΠΑ, όπως με πρόσφατη ακύρωση σχετικών δικαιωμάτων Ινδίας και Τουρκίας, 4.3.2019, αλλά και με πολλές άλλες επί μέρους αλλαγές έναντι άλλων χωρών εντός της τελευταίας διετίας).
- Σε αυτό το πλαίσιο, οι ΗΠΑ απεσύρθησαν από προηγούμενες εμπορικές τους σχέσεις (π.χ. τροποποίηση NAFTA και απόσυρση από TPP / Trans-Pacific Partnership), αναπτύσσοντας νέα δυναμική έναντι των στρατηγικών εμπορικών εταίρων για επαναδιαπραγμάτευση των υφιστάμενων συμφωνιών (π.χ. USMCA με Καναδά και Μεξικό, και Revised KORUS με Ν. Κορέα).

Για άνοιγμα νέων αγορών, μέσω επίτευξης νέων εμπορικών συμφωνιών, η Κυβέρνηση Trump προτίθεται ολοκληρώσει εμπορικές διαπραγματεύσεις με την Ιαπωνία, την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ηνωμένο Βασίλειο και, πιθανώς, σύμφωνα με τελευταίες πληροφορίες, τη Βραζιλία, για προσαρμογή της εμπορικής πολιτικής ΗΠΑ στην πραγματικότητα της παγκόσμιας οικονομίας του 21ου αιώνα, προς όφελος των Αμερικανών εργαζόμενων και επιχειρήσεων.